

udtalte ved Behandlingen af Finantsloven for 1872—73, at, naar det Tidspunkt var kommet, da den botaniske Have var bleven solgt paa en tilfredsstillende Maade for Staten, vilde det være rimeligt, om man gik ind paa, at en Del af Rjs-besummen tilfaldt Universitetet, saa længe det bestod som separat Fond. Jeg haaber derfor, at den ærede Ordfører nu vil finde det rimeligt, om man altsaa fra det Tilskud af 80,000 Kr., som Universitetet formentlig har billigt Krav paa, gik op til de 100,000 Kr., som foreslaas af den ærede Minister. Der er endelig endnu en Post tilbage, nemlig Udgiften til faste Censorer. Det er ogsaa her blevet anerkjendt og anerkjendt fra Regeringens Side, at dette var en Post, som indførtes af Hensyn til Statstjenestens Lørv, ikke af Hensyn til Universitetet og dets videnskabelige Formaal, og det erkjendes tillige fra Regeringens Side, at denne Post derfor billigt vilde afholdes af Staten og ikke af Universitetet. Det er i Henhold dertil, at det Mindretal, hvortil jeg har den Ære at høre, har stillet Forslag om en saadan Ompostering, hvorved Udgifterne til de faste Censorer eller Examenkommissionerne skulde overføres fra Universitetets til Kultusministeriets Budget. De Herrer ville saaledes forhaabentlig se, at det kun er et meget billigt og moderat Krav, der gjøres, naar man forlanger Statstilskudet til Universitetet sat til 100,000 Kr., og jeg skal paany udtale det Haab, at Thinget derfor ikke vil være uwilligt til at imødekomme denne Begjæring, og samtidigt skal jeg anbefale den Ompostering, som de andre Herrer i Mindretallet og jeg have tilladt os at foreslaa. Men jeg skal yderligere tilføje, at jeg ganske kan slutte mig til den Udtalelse, som fremkom fra den ærede Ordfører, at det vilde være ønskeligt, om man fik en fuldstændig Redegjørelse for det Forhold, der har bestaaet mellem Universitetet, Statskassen og Kommunitetet, og jeg skal tillade mig at rette den Opfordring til den høitærede Kultusminister, at han netop paa dette Tidspunkt, da Universitetet afslutter en 400-aarig Virksomhed, vil foretage en saadan Opgjørelse, som kunde betrygge dets Eksistens i det kommende Hundrebaar.

Winther: Som den, der i sin Tid har haft en Del med den Post at gjøre, som den ærede sidste Læser bragte paa Bane, og været med til at stille Forslag, som ere bleve vedtagne her, der gik ud paa at borttage visse af de Poster, som den ærede Rigsdagsmand omtalte, finder jeg dog Anledning til at sige et Par Ord om denne Sag. Jeg tror, at den Gang, da disse Beslutninger bleve tagne, da man borttog disse Indtægtsposter fra Universitetet, var der foruden de Tilfælde, som den ærede Rigsdagsmand omtalte, nemlig Hensynet til Statskassens mindre gunstige Balance, ogsaa en anden Betragtning, der gjorde sig gjældende end den, der for Øieblikket herfter

med Hensyn til Forholdet mellem Kommunitetets og Universitetets Midler. Det var nemlig den Gang den herstkende Anskuelse, at disse Midler i Grunden burde sammenbrages til en Enhed, idet de væsentlig, saaledes som det havde stillet sig i Tidernes Følge, kom til at staa hinanden bi, der, hvor der til enkelte Tider var Mangel. Derfor gik man den Gang uden store Betænkkeligheder ind paa at gjøre disse Reforminger. Men der var en anden Betragtning, som tilskyndede til det Samme, nemlig den Uvillie, der var imod en saadan Ordning af vort Finantsvæsen om, at en stor Del af Statens Midler, hvoriblandt en stor Del Fordegods, skulde administreres af en anden Minister end den, der havde den største Mengde af Statens Indtægter og Fordegods under sin Administration. Der var dernæst en Uvillie over, at man fra den anden Side holdt stærkt paa de saakaldte separate Fonds, hvoriblandt Universitetet, fordi der derigjennem udtaltes Mistillid til den Stemmning ligeoverfor de høiere Undervisningsanstalter, der kunde næres af den Forsamling, der var valgt af den almindelige Valgret. Jeg skal blot nævne dette for at vise, hvorledes de, der i sin Tid have været medvirkende og meget medvirkende dertil, kunde komme til de Resultater den Gang. Nu erkjender jeg, at der i de senere Aar er indtraadt en noget forskjellig Betragtning, idet man fra Folkethingets Flertals Side har gjort gjældende, at det var urigtigt, at Kommunitetets Midler bleve anvendt til Understøttelse for Universitetet, idet deres væsentligste Diemed havde været at komme trængende Studerende til Hjælp. Der er altsaa i den Henseende fket et Omflag siden den Tid i Betragtning af Formaalet for disse Statsmidler. Videre skal jeg naturligvis her ikke indlade mig derpaa; men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at det vilde være forunderligt, om Folkethinget nu vilde give sig til at bevilge det Tilskud, som her fordrres, naar en af Grundene til, at man har været uwillig imod en saadan Forholdsregel, endnu er tilstede, og der er givet Udsigt til, at den mulig kan afhjælpes. Under anden Behandling af dette Finantslovsforslag har den ærede Minister udtalt ligeoverfor Ordføreren, at, dersom han kunde gaa ind paa at bevilge dette Tilskud til Universitetet, saa var Ministeren villig til at støtte en Bestræbelse for Underjøgelsen af Oprindelsen o. s. v. af de separate Fonds, navnlig af Universitetets Midler, paa hvilken Maade Ordføreren kunde ønske det — saaledes tror jeg vistnok, at den ærede Minister udtalte sig ved anden Behandling. Da nu dette Thing flere Gange eller i ethvert Tilfælde een Gang har vedtaget, at der skulde nedsettes en parlamentarisk Kommission angaaende dette Spørgsmaal (Berg: Man har udtalt Ønsket derom), ja, man har flere Gange udtalt Ønske derom. Saa spørger jeg, hvorfor skulle vi da nu bevilge dette Tilskud iaar, da den nuværende Minister